

fideliū fundata, cultui divino mancipata, plura a diversis stipendiorum eximia sunt adepta, non solum regalia, sed imperialia, ad immunitatem sui expostulent, præcepta; verum etiam auctoritatis nostræ ad stabilitatem sui desiderent privilegia. Quapropter rogatu venerabilis Notgeri Leodiensis episcopi abbatiam Stabulensem vel Malmundariensem antiquorum regum et imperatorum munificentia nobiliter constructam, et semper tam nostrorum prædecessorum auctoritate quam regia immunitate defensam, sub eadem immunitatis nostræ tuitione suscipimus. Abbatem semper habeant, ea tamen præponderante ratione, Malmundariensium pace, ut quia beatus Remaclus utriusque monasterii constructor et Tungrensium antea episcopus et pastor maluit in altero eorum, id est Stabulensium, locum sepulturæ sibi deligere, ipsi primam electionis obtineant vicem, si apud eos melior meritis et instructior litteris inveniat. Si autem non illic, sed Malmundarii melior reperiat, utriusque loco præficiendus potius quam externis assumptus intromittatur.

XII.

Silvestri II papæ epistola ad Odilonem abbatem Cluniacensem.

(Anno 999-1003.)

[Mabill., *Annal.* tom. IV, pag. 134.]

(40) SILVESTER episcopus, servus servorum Dei, ODILONI dilecto filio et abbati præclaro, atque universæ congregationi sibi commissæ, charam salutem et apostolicam benedictionem.

Vestris nos sanctissimis omni tempore committimus orationibus, et ut accipere dignemini, fidelibus exoramus petitionibus, quia in quocumque noster valuerit status, nullo modo vester defectum sentiet profectus. Ad hæc igitur, quæ nostræ auctoritati per Gerbaldum vestrum monachum discutienda presentatis, APOSTOLICA AUCTORITATE, ET CONFRASTRUM EPISCOPORUM CONSILIO, tali vobis respondemus iudicio. Cognoscimus enim illum episcopum catholice fuisse ordinatum, et rationabiliter episcopale accepisse officium; sed postquam divino amore ductus, honoribus et officiis renuntiavit sæcularibus, non sibi licuit eadem exercere negotia quæ prius fecerat in communi vita. Unde, quia quod fecit, non temere nec contra catholicam auctoritatem præsumpsit, sed obedienter et simpliciter coepiscoporum licentia et sui abbatis exercuit; et quia bona intentio non est contraria Deo, volumus et iudicamus ut quoscumque ille ad aliquem gradum ecclesiasticum promovendos duxit et benedixit, benedicti sint, et proprio fungantur gradu nostra licentia et benedictione. Qui vero superbe et præsumptuose in eodem gradu in

(40) Cum ad Cluniacense monasterium episcopi non pauci, abdicata dignitate, monasticæ vitæ profitendæ causa se reciperent; contigit ut unus ex illis, coepiscoporum et abbatis sui consensu, quibusdam clericis ordines ecclesiasticos conferret. Hinc dubitatio nonnullis suborta, validæne essent illæ ordinationes; videnturque ab aliquibus improbatæ episcopis, qui ordinatos illos deposuerint: hi-

quo eos ordinavit, noluerint persistere, ab illo suspendantur gradu, quem post suam [at., pro sua] depositionem acceperint, sed illo fruuntur licenter quem habebant, et ipse jam dictus episcopus posthac similia non præsumat. Valete.

XIII.

Silvestri II papæ epistola ad..... abbatem.

(Anno 999-1003.)

[Apud Theiner, *Disquisit. critic. in præcipuas canonum et decretalium Collectiones*, pag. 318, ex cod. Vatic. n. 1363, fol. 207.]

SILVESTER episcopus, servus servorum Dei, abbati..... salutem et apostolicam benedictionem.

De hoc unde nos consulisti ideo respondere tibi distulimus, quoniam auctoritatem in Romanis voluminibus non habemus. Illos autem libros, in quibus specialem sententiam legimus, in Gallia relictos recolimus. Aliquid tamen memoria retinemus quod tuæ petitioni sufficere posse credimus. In iisdem libris *de episcopis per vecuniam promotis* legitur ut quisquis talis inventus fuerit, per biennium pontificali officio carens, duos dies per hebdomadam a vino et cocto se absteineat, et post finitum psalterium comedat. Hoc quippe traditionibus priorum Patrum concordare videmus, qui ejusmodi episcopos deponi sanxerunt. Officii suspensio sit cujusque depositio. Qui enim deponitur, a communione non privatur. Valet utique tantumdem biennii suspensio cum pœnitentia, quantum sola depositio. Qui vero post biennem suspensionem et pœnitentiam officio suo redditur, quasi post depositionem misericorditer reconciliatur. Incipe ergo post octavam Pentecostes prædictum biennium, et eo pacto tuo officio sis restitutus. Si fratrum custodiam et totius cœnobii sarcinam alicui fratrum committere possis, donec pœniteas, committe. Sin autem, oportet, quamvis graveris, ut ipse patienter totum sufferas. Multiplex igitur calor purius effundit a fornace metallum.

XIV.

(Fragmentum.)

Silvester II ecclesiæ SS. Gervasii et Protasii, in comitatu Gabalitano a Stephano vice-comite et Angelmoda conjuge constructæ, beatoque Petro oblatæ protectionem suscipit.

(Anno 999-1003.)

[*Histoire de Languedoc*, tom. II, *Preuves*, pag. 154.]

SILVESTER episcopus, omnibus fidei Christianæ fidei cultoribus.

Notum esse volumus Stephanum vicecomitem et Angelmodam conjuges, ecclesiam sanctorum Gervasii et Protasii de suis propriis constructam in comitatu Gabalitano positam, nostræ S. R. E. per donationis paginam donasse, etc. Unde placuit nobis

que nihilosecius, ad altiores gradus conscenderant. De his consulendus visus est Silvester secundus, litteris ad eum ab Odilone abbate scriptis, delatisque per Gerbaldum monachum, eum, ut puto, qui postmodum abbas Sanctæ Christianæ monasterii apud Olonnam in agro Mediolanensi factus est. Ad has vero litteras pontifex respondit in hunc modum.